

леніето на едно добро съчинение; но праведно можемъ рѣ, че главната работа на ума е да избере предмѣтъ, на генія — да направи планъ, а на вкуса да съобщи — украшеніята. Слѣдов., правилата помагатъ на ума въ избираніето на предмѣта, тѣ пакъ подкрѣпятъ генія въ начертаніето на единъ планъ и тѣ управятъ вкуса въ разпорежданъето на украшенията. Правилата служатъ за свѣтильникъ и водителъ, за да виждамы добръ ли е избранъ предмѣта, добръ ли е начертанъ планъ, добръ ли сѣ докараны украшенията. И тѣ тѣ сѣ необходими и за автора който съчинява, и за любителя който съди. Ако тѣ ги незнайтъ, то единътъ напрасно ще са ласкае да напише добро съчинение, и другый — да го оцѣни както трѣба; доро и онзи, който чете колкото за обучение или забавка, получава голѣми ползы, като знае правилата.

В. За ораторскитѣ рѣчи и за изнамяванетоъ изобщо.

*** Тѣхното значеніе.** — Ораторска рѣчь означава разсѣждане или слово, съставено по правилата на изкуството и назначено за пзустно изговаряне. Тя съставя широко поле, дѣто краснорѣчіето може да прѣсне обилно богатство, само като го раздѣля съразмѣрно съ предлагаемия предмѣтъ и съ туй мѣсто дѣто са то явява или посрѣдъ священныхъ храмове, като поучава народа на вѣрозаконнитѣ истини и като прославя святитѣ мъжъе и заслужениитѣ на народа герои; или по слѣдовищата, като защищава имота, живота и щастіето на гражданитѣ; или въ учебни съборы, като изъяснява предмѣты, които са относятъ до наукитѣ и изкуствата; или, най-подиръ, въ събрания народни, като разсѣждава за интереситѣ на народа и за неговитѣ върховни представители.